

Del 2

Et samfund, der er robust over for stigende levetid

Finansieringen af velfærdsydelseerne bygger på en uskreven kontrakt mellem generationerne. I barndommen, ungdommen og alderdommen forventer vi at kunne trække på en række skattefinansierede velfærdsydelser. Til gengæld er vi, som erhvervsaktive, med til at betale for velfærdsydelserne til de generationer, der på det tidspunkt er børn, unge eller pensionister, i forventning om selv at kunne trække på velfærdsydelserne, når vi engang forlader arbejdsmarkedet.

I de kommende årtier forrykkes finansieringsbalancen i kontrakten, hvis vi ikke griber ind. Stigende levetid betyder blandt andet, at flere leveår fuldt ud omsættes i flere år uden for arbejdsmarkedet, hvis pensionsalderen forbliver fast og uændret. Samtidig har en stor del af arbejdsstyrken allerede forladt arbejdsmarkedet inden den officielle pensionsalder. Vi er også meget sent færdige med at uddanne os sammenlignet med andre lande.

Med udsigt til stigende levetid er det derfor nødvendigt, at fremtidige generationer kommer hurtigere gennem uddannelsessystemet og trækker sig senere tilbage fra arbejdsmarkedet, hvis finansieringsbalancen i den sociale kontrakt skal opretholdes.

Samtidig stiller globaliseringen og ikke mindst den teknologiske udvikling stadig større krav til arbejdsstyrkens uddannelsesniveau. Det gælder også, hvis kvaliteten af de velfærdsydelser, som den offentlige sektor forventes at levere, skal følge med udviklingen.

Der er i dag mange, som kun får en grundskoleuddannelse. En god uddannelse, som kan omsættes i beskæftigelse, er både for den enkelte og for samfundet den bedste garanti for velstand og tryghed. I fremtiden, hvor indvandrere og efterkommere udgør en stigende andel af befolkningen, bliver det derfor en særskilt udfordring at styrke deres uddannelsesniveau, som for øjeblikket gennemsnitligt er noget lavere end andre danskeres.

De internationale jobmuligheder bliver stadig bedre i kraft af globaliseringen. Det er positivt for den enkelte, men velfærdssamfundets finansieringsgrundlag kan komme under pres, hvis personer, som få betalt deres uddannelse i Danmark, udelukkende gør brug af uddannelsen i udlandet.

I kapitel 6 stiller Velfærdskommissionen en række forslag, der skal bidrage til, at unge kommer hurtigere igennem uddannelsessystemet, at flere unge gennemfører en uddannelse, og at finansieringen af uddannelsessystemet bliver robust over for vandringer. I kapitel 7 stilles forslag, der skal bidrage til senere tilbagetrækning fra arbejdsmarkedet.

